

**Francisci De Fargna Civitatis Plebis Patrii Philosophiæ,
Sacræ Theologiæ, ac J. U. Doctoris ... Commentaria In
singulos Canones De Jurepatronatus**

Qui sparsim tam intrà, quàm extra corpus Juris Canonici vagantur ...

Fargna, Francesco de

Romæ, MDCCXVIII

Casus VIII. Argumentum. Consanguineus Fundatoris, aut Patroni in
paritate vocum an, & quando sit gratificandus, & præferendus alteri
compræsentato?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72203)

stimans pro consecutione dicti Archidiaconatus necessariam esse qualiteram veræ, & naturalis civilitatis, nec suffragari domiciliarem, seu ex privilegio deductam, se opposuit coram Eminentissimo Pro-Datario, à quo remissa Causa cognitione ad Sac. Congregationem, disputatum fuit dubium -- An, & cui sit adjudicandus Archidiaconatus, de quo agitur?

- 18 Cui respondendum sentiebam -- esse adjudicandam Francisco Clementi -- frequentibus motus fundamentis; Archidiaconatus namque, de quo agitur, requirit ad sui consecutionem qualiteram veræ, & naturalis civilitatis, cum ex lege foundationis fuerit reservatus pro Civibus natis in Civitate Seminariæ, & hujus originariis, quorum nomine veniunt illi, qui sunt verè, & naturaliter Cives Garz. de Benefic. par. 7. cap. 9. num. 31. Rot. in Vaden. Canonatus 19. Junii 1705. coram Reverendissimo Molines. Attenta præcipuè
- 19 observantia subsequuta, dum non solum ipse met Fundator nominavit ad Canonatus, & primam dignitatem veros Cives natos in dicto Loco Seminariæ, verum in successivis vacationibus semper fuerunt electi etiam ad dictam primam dignitatem Præsbyteri verò naturales dictæ Civitatis, ex qua observantia clarè deducitur præfatus Archidiaconatus esse designatus pro veris Civibus Rot. decis. 308. & 378. n. 2. cor. Peutingen. & dec. 695. n. 17. par. 18. tom. 2. rec., & in Urgellen. Plebania 25. Aprilis 1712 §. final. cor. Eño Priolo. Cum autem Franciscus Clementi habeat qualiteram veræ, & naturalis Civilitatis, & è contra Honuphrius Sanchez habeat solum civilitatem domiciliarem, vel ex privilegio deductam; sequitur, quòd illi, & non isti sit adjudicandus controversus Archidiaconatus. Rot. dec. 459. n. 6. par. 19. tom. 2. rec., & dec. 63. n. 16. cor. Merlin. & in d. Vaden. Canonatus 19. Junij 1705. §. Explorati cor. Rmo Molines, & in Senogallien. Canonatus 29. Januar. 1706. §. Et de facto, & §. Quod verò coram R. P. D. Ansaldo.
- 20 Non obstat, quòd Honuphrius Sanchez sit in quarto, seu quinto gradu consanguineus Fundatoris. Quia qualitas sanguinis non fuit in hoc casu contemplata, à Fundatore, sed solum habita fuit in consideratione qualitas veræ, & propriæ ci-

vililitatis; Unde licet dictus Sanchez sit consanguineus, tamen quia non est verè, & propriè Civis, dicitur de non comprehensis in fundatione. Rot. decis. 867. nu. 7. coram Emerix jun., & in Terulen. Beneficii coram Muto in Mantifs. ad Card. de Luc. super materia de jurepat. decis. 45. num. 3. volum. 4.

- 21 Nec adversatur, quòd Honuphrius Sanchez sit magis idoneus, cum per Examinatores Urbis fuerit primo loco approbatus, ac proinde ipse sit eligendus, & præferendus; Quoniam hoc procedit cæteris paribus, ac ubi concurrentes habent hinc inde omnes qualitates à Fundatore requisitas, secus quando ille, qui est magis idoneus non habet hujusmodi qualitates. Rot. decis. 11. sub nu. 3. coram Gregorio, & in dicta Vaden. Canonatus 19. Junii 1705. §. Citra coram Reverendiss. Molines.
- 22 Insuper magis idoneus non intelligitur solum ille, qui præcellit in scientia, & literatura; sed qui omnibus inspectis qualitatibus tam de jure, quam ex fundatione requisitis aptior, & idonior judicatur pro regimine dictæ dignitatis. Rot. decis. 654. per tot. par. 4. divers., & in Albanen. Archipresbyteratus 29. Januarii 1703. §. Et ob id coram R. P. D. Ansaldo. Aptior autem, & idonior judicatur originarius verè, & propriè, quam domiciliaris, juxta auctoritates superius relatas num. 7.

Et ita resolutum fuit ab eadem Sacra Congregatione dicta die 24. Aprilis 1717.

ARGUMENTUM.

Consanguineus Fundatoris, aut Patroni in paritate vocum, an, & quando sit gratificandus, & præferendus alteri Comparato?

SUMMARIUM.

1. Consanguineus Fundatoris, & Presbyter, si sint in paritate vocum, an sit in libertate Episcopi præferri, & gratificare quem vult? & num. 11.
2. Consanguineus Patroni non ratione propria persona, sed ratione dignitatis, officii &c. In paritate vocum non est præferendus extraneo, & quare? Vide n. 12.

Acce-

3. *Acceptio, atque distinctio personarum, an, & quando in Beneficiis sit prohibita? & num. 13.*
4. *Si Episcopus in paritate vocum teneretur gratificare, & præferre consanguineum Fundatoris, an ex hoc denotaretur successio hereditaria in Beneficiis? & n. 14.*
5. *Clericus consanguineus Fundatoris in paritate vocum cum Sacerdote omnino extraneo, in affectu Beneficii, non actu Sacerdotalis, est gratificandus, & præferendus eidem extraneo. Amplia, ut n. 6. Et quare? Vide n. 7. & n. 17.*
8. *Non solum consanguineus Fundatoris, sed etiam consanguineus Patroni ratione propria persona est ita gratificandus, & præferendus, & n. 18.*
9. *Clericus consanguineus Fundatoris in paritate vocum cum extraneo, sed Patrono est præferendus, & gratificandus.*
10. *Consanguineus Fundatoris in paritate vocum non est præferendus alteri Compresentato, qui pariter sit consanguineus Fundatoris, & simul Patronus, & quare? Vide ibi.*
11. *Consanguineus Fundatoris stante idoneitate dignior est censendus.*
15. *Major pars Patronorum minorem suffocat.*
16. *Legatum Jurispatronatus factum favore Compatroni absque auctoritate Ordinarii sustinetur.*
19. *Gratia pro Presentato cum derogatione medietatis vocum obtenta ab extraneo absque expressione alterius Compresentati de sanguine Patronorum est nulla.*
20. *Presentatus à vero Patrono, non verò à putativo est instituendus.*

CASUS VIII.

- V**Acato Beneficio simplici habente tamen onus Missarum explendum, vel per ipsum Beneficiatum, vel per alium in Ecclesia A. Patronus præsentavit ad illud Clericum consanguineum Fundatoris, deinde durante adhuc quadrimestre variavit præsentando accumulativè quemdam Sacerdotem. Quæritur quis eorum sit gratificandus, & præferendus ab Ordinario?
1. *Dicendum videtur, quòd in hoc casu, ubi consanguineus Fundatoris, & Presbyter præfati sunt in paritate vocum sit in libertate Episcopi præferre, & gratificare quem vult. Dec. cons. 129. num. 1.*

Tinaquell. de jure primogen. qu. 17. opin. 2. num. 8. Lotter. de re benefic. lib. 2. qu. 11. num. 134. Vivian. de jurepatr. lib. 12. cap. 8. num. 16. Barbof. de offic. & potest. Episcopi par. 3. alleg. 72. num. 199. Rota decis. 657. num. 1. & 8. coram Pamphil. Sicuti est in libertate Episcopi præferre, & gratificare Ecclesiam Parochialem, quam vult in affectu onerum, & decimarum, quando quis habitat domum duarum Parochiarum, & disceptatur cui ex illis per eum solvenda sint onera, & collectæ; Et etiam præferre, & gratificare Ecclesiam Parochialem, quam vult, quando quis habet plures Ecclesias, in quibus æqualiter audit Divina Officia, nec in eis habet Majorum sepulturam, nec ipse eligit sepulturam, & disputatur in qua ex illis sepelli debeat. Tinaquell. de jure primog. d. quæst. 17. opin. 2. num. 14. & 21. Nec tenetur potius gratificare consanguineum Fundatoris, quam præfatum Presbyterum, immo potius gratificationem, & prælationem exercere deberet favore Presbyteri, quàm consanguinei, cum Presbyter in paritate vocum tamquam dignior sit gratificandus, & præferendus non Presbytero, Lara de Annivers. & Cappell. lib. 2. cap. 3. num. 16. Rota decis. 339. num. 8. coram Ubaldo, & latè dixi superius Caf. VI. num. 1.

2. *Sic consanguineus Patroni non ratione propriæ personæ, sed ratione dignitatis officii, aut administrationis, quam exercet, aut Universitatis approbatæ, quam repræsentat, cui competat Juspatronatus in paritate vocum non est præferendus extraneo, ut probat meus Præceptor in ejus Tractat. de contro. Patron. ad quem me remitto. Ergo nec consanguineus Patroni ratione propriæ personæ in paritate vocum erit præferendus alteri Compresentato.*

3. *Ratio autem videtur esse, quia cum non per Sacros Canones prohibita, ac reprobata sit in Beneficiis acceptio, atque distinctio personarum, ad Text. express. in cap. ad decorem de instit., ibique Abb. nu. 1. Imol. num. 1. Barbof. nu. 3. Rota in Comen. Archipresbyteratus 17. Junii 1715. S. Jam verò coram R. P. D. Falconerio; Non tenetur Episcopus in paritate vocum gratificare, & præferre consanguineum Fundatoris, aut Patroni cuicumque alteri Com-*

Compræsentato, sed erit in ejus libertate præferre, & gratificare, quem vult; dum Canones supradicti hîc non faciunt ullam differentiam, an Præsentatus sit de sanguine, vel non, sed solum ponderant, quod Præsentatus sit idoneus; Aliàs si Episcopus in paritate vocum teneretur gratificare, & præferre consanguineum Fundatoris, jam denotaretur successio in Beneficiis, & Sanctuarium de jure hæreditario possideri, quod est omnino prohibitum per dictum Text. in cap. ad decorem, ibique gloss. verb. hæreditario, & Tex. in cap. ex transmissa, & cap. ad extirpandas de fl. Presbyter. ibique Fagnan. n. 1. Gonzal. in cap. dilectus de fl. Presbyter. num. 8., & deduxi superius in Can. VI. conclus. 3.

At pro clara hujus quæstionis resolutione considero præfatum Clericum consanguineum Fundatoris in triplici statu, nimirum in paritate vocum cum Sacerdote omnino extraneo; In paritate vocum cum Sacerdote extraneo quidem, sed Patrono: Et in paritate vocum cum Sacerdote, qui pariter sit consanguineus Fundatoris, & simul Patronus.

Si Clericus consanguineus Fundatoris sit in paritate vocum cum Sacerdote omnino extraneo, ipse in assentione controversi Beneficii non actu Sacerdotalis est gratificandus, & præferendus ab Ordinario eidem Sacerdoti omnino extraneo, juxta magistralem glossam in Can. Neminem dist. 70. verb. sive possessionis ibi -- Vel hoc ideo dicit, quia potius sunt illi Clerici instituendi, de quorum bonis fundata est Ecclesia -- Rocch. de Curt. de jurepatr. verbo honorificum q. 18. nu. 45. Lamberti in eodem tract. lib. 2. par. 3. q. 5. art. 4. nu. 9. & seqq. & art. 16. num. 3. Lara de Annivers. & Cappell. lib. 2. cap. 3. num. 26. Vivian. de jurepatr. lib. 12. cap. 9. num. 15. Amayden. de stylo Datar. lib. 1. cap. 15. S. 15. num. 36. Capon. discept. 67. num. 4. tom. 2. Ventrigl. in prax. par. 2. annot. 1. S. 3. n. 57. Rota decis. 339. num. 7. coram Ubaldo, & decis. 647. num. 16. coram Buratto, & in Alatrina juris patronatus 15. Junii 1705. S. Ceterum coram Eminentiss. Scotto inferius legen. num. 15., & 7. Decembris ejusdem anni S. final. coram eodem, & in Placentina Parochialis 16. Martii 1708. S. Non nè coram R. P. D. Anfaldo, & in Mediola-

nen. Beneficii 1. Aprilis 1707. S. Diximus coram eodem.

6 Quod procedit sive consanguineus Fundatoris sit legitimus, sive illegitimus, cum inspecto jure naturæ uterque dicatur de sanguine: & in utroque sit idem sanguis. Bald. conf. 441. sub num. 1. lib. 3. Bart. in l. pronuntiatio S. familia sub nu. 1. ff. de verbor. signific., Gonzal. ad regul. 8. gloss. 51. n. 119. & 122.

7 Ratio est, quia in officiis charitatis primo loco illis tenemur obnoxii, à quibus beneficium nos cognoscimus recepisse, juxta Text. in cap. cum in offic. de testam. Cum autem Ecclesia recepit beneficium sui esse à Fundatore, qui eam construxit, fundavit, ac dotavit; hinc sequitur, quod non solum ipse, sed etiam ejus consanguinei, in quorum venis currit sanguis benemeritis ejusdem Fundatoris in paritate vocum sint favoribus magis prosequendi, & præferendi extraneo ratione obligationis antidotalis, juxta quam qui beneficium accepit, obligatur ad remunerandum, ut sic alii magis invitentur ad fundandas, dotandas, & construendas Ecclesias. Anan. in d. cap. cum in officiis num. 3. ibique Barbat. num. 2. Buer. num. 2. Imol. num. 2. Gonzal. num. 3., & admonet nos Tullius in lib. 1. de offic. in cap. 1. de Benevolent. ibi -- Optime autem societas hominum, conjunctioque servabitur, si prout quisque erit conjunctissimus in eum benignitatis plurimum conferatur.

8 Immo non solum consanguineus Fundatoris, verum etiam consanguineus Patroni, ratione propriæ personæ, cui competat Jus patronatus titulo hæreditario, aut donationis, ac etiam ipsemet Patronus, sive sit extraneus, sive descendens à Fundatore in paritate vocum (eo quia ex. gr. ipse Patronus fuit præsentatus ab aliis Compatronis, aut supplicavit pro se ipso per viam precum) est gratificandus, & preferendus ab Ordinario alteri Compræsentato omnino extraneo, cum dicta ratio æquè militat in descendente à Fundatore, ac in Patrono hærede ejusdem, qui cum repræsentet personam defuncti, subrogatur in omnibus juribus eidem Fundatori defuncto competentibus. Monacell. formul. legal. tit. 15. formul. 1. n. 11. par. 2. pag. mibi 145. Ventrigl. in praxi par. 2. annot. 1. S. 3. nu. 57. Præceptor meus discept.

discept. Eccles. 38. num. 3. Rota in dicta Alatrina jurispatronatus 15. Junii 1705. S. Non obstante, & 7. Decembris ejusdem anni S. final. coram Eminentiss. Scotto, & in dicta Placentina Parochialis 16. Martii 1708. S. Non ne coram R.P.D. Anfaldo, & in Granaten. Cappellania 27. Novembris 1713. S. Præcipue, & S. Firmato coram R.P.D. Falconerio.

9 Si verò Clericus consanguineus Fundatoris sit in paritate vocum cum Sacerdote extraneo, sed compatrono, adhuc est gratificandus, ac ei præferendus ab Ordinario, quia qualitas compatroni extranei, & non descendens à Fundatore est inefficax. & non attendenda in concursu præsentati de sanguine Fundatoris. *Ventrigl. in praxi par. 2. annot. 1. S. 3. n. 57. Piton. discept. Eccles. 38. num. 6.*

10 Si denique idem Clericus consanguineus Fundatoris est in paritate vocum cum Sacerdote pariter consanguineo ejusdem Fundatoris, & simul compatrono: eo quia Patronus præsentavit consanguineum Fundatoris, & deinde variavit præsentando accumulativè Sacerdotem pariter consanguineum, & simul compatronum, tunc non est gratificandus, nec præferendus simplex consanguineus Fundatoris, sed prælatio, & gratificatio competit Sacerdoti, qui habet qualitatem sanguinis, & qualitatem patronalem tum de iure, juxta quod duæ qualitates magis prælationem merentur, quàm una, & juxta quod pluribus insignitis prærogativis præfertur insignito paucioribus, *Lambertin. de jurepatr. lib. 2. par. 3. q. 5. art. 16. num. 6. Lara de Annivers. & Cappell. lib. 2. cap. 3. n. 34. Fattinel. respon. 54. num. 6., & 8. Adden. ad Buratt. decis. 633. n. 22., & decis. 291. n. 4. par. 4. tom. 1. rec.* Tum ex verisimili mente Fundatoris, juxta quam exerceri debet gratificatio in paritate vocum, eos nimirum gratificando, qui ex præsumpta mente Fundatoris magis censentur prædilecti, magis autem sunt prædilecti illi consanguinei, qui simul sunt Patroni, seu qui sunt vocati à Fundatore ad Juspatronatus activum, quàm alii simplices consanguinei, ac proinde Ordinarius in paritate vocum potius debet gratificare eos consanguineos, qui una cum qualitate sanguinis habent etiam qualitatem patronalem, quàm eos con-

sanguineos, qui habent simplicem qualitatem sanguinis. *Rota in Auximana jurispatronatus 27. Junii 1701. S. Et ob id coram R.P.D. Anfaldo, & in Hortana Beneficii 1. Junii 1708. S. Talisque intelligentia coram R.P.D. Priolo ibi -- Ex prædilectione in parte juris honorifici activa præsentationis inferatur ad commodum prælationis passivæ.*

11 Hac distinctione resoluta hujusmodi quæstione non obstant modò ea, quæ superius objiciebantur; non enim Episcopus in hoc casu habet libertatem præferendi, & gratificandi quem vult; sed ex supradictis tenetur gratificare, & præferre Clericum consanguineum Fundatoris alteri com præsentato extraneo, qui licet sit Presbyter, non proinde in hoc casu censendus est dignior; quia stante idoneitate dignior habendus est, qui est de linea Fundatoris, *Barbos. de offic. & potest. Episc. alleg. 72. n. 202. par. 3.*

12 Et licet consanguineus Patroni, seu ejus, qui est Patronus non ratione propriæ personæ, sed ratione dignitatis, officii, administrationis, aut Universitatis approbatæ in paritate vocum, non sit gratificandus, & præferendus extraneo, præsertim Sacerdoti, non proinde sequitur, quod nec consanguineus Patroni ratione propriæ personæ sit ita gratificandus, & præferendus; Disparitas namque est, quia quando competit alicui Juspatronatus ratione dignitatis, aut officii, quod exercet, aut Universitatis approbatæ, quam repræsentat, non ipse, sed dignitas, officium, aut Universitas dicitur Patrona, nec Præsentatus dici potest consanguineus Patroni, quia cum dignitas, officium, aut Universitas sit corpus fictum non habet consanguineos. *Lambertin. de jurepatr. lib. 1. par. 1. quæst. 7. art. 15. n. 12. & seq., Rota in Monasterien. Vicaria 12. Martii 1706., & 18. Martii 1707. coram R.P.D. Omanna.* At verò quando Juspatronatus competit alicui ratione propriæ personæ, eò quia fundavit, construxit, & dotavit Beneficium, seu Ecclesiam, aut causam habuit ab eo, qui eandem Ecclesiam fundavit, construxit, aut dotavit, ipse dicitur Patronus, & est capax habendi consanguineos. Unde non mirum si in primo casu consanguineus Patroni ratione dignitatis, officii &c. non me-

meretur gratificationem, & praelationem respectu alterius Compræsentati Sacerdotis, secus in nostro casu.

13 Nec adversatur ratio in contrarium deducta, quia acceptio, & distinctio personarum est prohibita in Beneficiis, quando in personis militat eadem ratio, uti erat casus *Text. in d. cap. ad decorem*; ubi erant omnes extranei, & ideo qua ratione Veneti instituebantur, eadem ratione debebant institui alii, secus quando militat diversa ratio, prout in casu nostro, ubi ex duobus æquè præsentatis unus est consanguineus Fundatoris, alius non, *Rocch. de Curt. de jurepatr. verb. honorificum num. 48.*, *Lambertin. eodem tract. lib. 2. par. 3. q. 5. art. 4. num. 6.* Nec si Episcopus

14 in paritate vocum gratificaret, & præferret consanguineum Fundatoris denotaretur successio hæreditaria in Beneficiis, etiamsi ultimus Beneficiatus defunctus fuisset pariter consanguineus ejusdem Fundatoris; quia non dicimus, quod Patronus seclusa omni conditione in limine foundationis apposita, teneatur semper præsentare ad Beneficium consanguineum, & Episcopus hunc instituere; sed dicimus, quod si Patronus Laicus, qui habet libertatem præsentandi plures accumulativè ad Beneficium inter cæteros præsentaret consanguineum Fundatoris æquè idoneum, Episcopus, ut sit gratus Fundatori, potius deberet instituere hunc, quàm alium non consanguineum, & hoc non denotaret successionem hæreditariam in Beneficio, sed simplicem gratificationem erga sanguinem benemeritum Fundatoris, *Lambertin. ubi supra lib. 2. par. 3. q. 5. art. 4. n. 10.*

R. P. D. S C O T T O

Alatrina Jurispatronatus.

Luna 15. Junii 1705.

Per obitum Marci Tullii Cajetani cum vacasset Cappellania, seu simplex Beneficium sub invocatione SS. Petri, & Joannis Evangelistæ in Ecclesia Parochiali S. Mariæ Terræ Fumonis, ad illud præsentavit Titus Livius Cajetanus Joachim ejus filium, Joseph verò de Comitibus Dominicum de Sebastianis, inter quos orta controversia super institutione, Reverendiss. Ordinarius Alatrinus, ad quem fuit habitus recursus, censuit instituen-

dum esse d. Joachim, quem etiam in possessione Beneficii immisit, sed cum sententia, seu decretum d. Ordinarii in judicatum transactum in gradu restitutionis in integrum fuerit revocatum hic in Curia, hinc devoluta Causa per appellationem ad nostrum Tribunal, DD. consulti super Dubio -- An, & cui sit adjudicandum Beneficium -- & hodie post secundam Causæ propositionem responsum habui -- esse adjudicandum Joachim.

15 Ipse enim fuit præsentatus à Tito Livio Patre, qui habet majorem partem vocum Patronalium, unde erat ei adjudicandum Beneficium, excluso Dominico Præsentato à minori parte, cum major pars minorem suffocet ad *Text. in cap. Quoniam de jurepatr. Rota coram Bich. decis. 264. num. 13. in Abellina jurispatr. 18. Junii 1696. §. Siquidem coram Reverendissimo Decano, & in Tuden. Parochialis de Bertuzido 20. Junii 1701. §. Constitit coram Me.*

Quod autem Titus Livius ad sui favorem numeret majorem partem vocum, non videbatur posse dubitari, quia conveniebant hinc inde informantes, quod Juspatronatus sit hæreditarium, quodque in illo successerint quatuor filii Marci Tullii Campanæ, nempe Carolus, Petrus Paulus, Bernardina, & Zenobia; quapropter cum Titus Livius sit filius, & hæres Bernardinæ, Donatarius Zenobiæ, & Legatarius vocis Caroli; Exinde de plano consequebatur, quod in persona d. Titi Livii resideant tres ex quatuor vocibus, & sic major pars Jurispatronatus, *Rota in Aprutina Parochialis 26. Junii 1702. §. Nec dicatur coram R. P. D. meo Priolo.*

16 Nec obstat, quod legatum vocis Caroli non fuerit ab Ordinario confirmatum, & ideo nullum remanserit, & consequenter dicta vox consolidata fuerit in Petro Paulo hærede, cujus est Donatarius Joseph de Comitibus. Nam cum legatum fuerit factum favore Compatroni, auctoritas Ordinarii non erat necessaria, *Vivian. de jurepatr. lib. 4. cap. 1. num. 31., & cap. 4. num. 7., Rota coram Achil. de Grass. decis. 10. de jurepatr. coram Coccin. decis. 464. num. 8., & coram Dunozett. Jun. decis. 79. num. 5., & decis. 96. num. 9., & licet de tempore conditi Testamenti adhuc*

adhuc viveret Bernardina Mater, ideoque Titus Livius nondum esset Comptoronus, tamen cum legatum esset conditionale, nec esset transferendum in Legatarios, nisi post obitum Petri Pauli hæredis, ibi -- *vuole, che succedano in suo luogo doppo la morte di Pietro Paolo* -- sufficit, quod de tempore purificatæ conditionis concurreret in Tito Livio Legatario qualitas Patronalis, cum in legatis conditionalibus attendatur tempus purificatæ conditionis, & de eo tempore tantum fiat translatio Jurispatronatus, nec antea, conditione pendente, ullum jus certum, & radicatum dicatur Legatario quæsitum, l. mater, S. Eundem ff. de except. rei judic. l. 1. S. Servi appellat. ff. ad Syllan.; Rota coram Coccin. decis. 1462. num. 20., & seqq. coram Bichio de cis. 602. num. 20., & decis. 625. num. 30., & in proximis terminis Rota in Tridentina jurispatronatus super reservatis 6. Junii 1703. S. Etenim consensus coram Me.

Non attenda replicatione, quod legatum fuerit ab initio purum, licet dilatum post mortem hæredis, cum dilatio respiciat executionem, non autem substantiam legati; Etenim objectum non subsistit in Facto, nec relevat in Jure. Non enim regit in Facto, quia verba legati -- *succedano doppo la morte* -- respiciunt substantiam legati, cum inducant vocationem Legatarii post obitum hæredis, ad instar substitutionis fideicommissariæ, in qua aliquis vocetur post obitum alterius, ut in terminis dictorum verborum probat Sanfelice. dec. 278. n. 4. vers. & in proposito quaestione; itaut si Legatarii prædecessissent hæredi post cujus obitum fuerunt vocati, legatum remansisset caducum, nec fuisset transmissibile ad ejus hæredes, l. unic. S. Sin autem sub conditione C. de caduc. tollen., Peregrin. de Fideicom. art. 22. n. 4., Rota coram Dunozett. jun. decis. 707. num. 13.

Nec etiam objectum relevaret in jure, quia dies incerta, qualis dicitur mors hæredis, semper reddit legatum conditionale, sive sit adjecta substantiæ, sive executioni ejusdem legati, ut tradunt Mantica. de coniect. ult. volunt. lib. 11. tit. 20. num. 3. Altograd. conf. 87. num. 13. lib. 2. Card. de Luca de Legat. disc. 59. num. 7. S. Verum, Capyc. Latr. decis. 107. num. 31. lib. 1., Gratian. decis. March. 153. num. 6.

Pars II.

17 Cæterum quatenus etiam per possibile dicta vox Caroli esset numeranda favore Josephi, qui præsentavit Dominicum, itaut (quemadmodum prætendebant Informatantes, pro eodem Dominico) uterque ex præsentatis haberet medietatem vocum, adhuc ex alio capite Beneficium erat adjudicandum Joachim, quia nempe ipse est de sanguine Patronorum, unde in paritate vocum præferri debet extraneo compræsentato, juxta Gloss. in can. neminem distinct. 70., Vivian. de jurepatr. lib. 14. cap. 2. num. 67., Lambertin. eodem tract. lib. 2. par. 3. quest. 5. art. 4. per tot., Rota coram Buratt. decis. 647. num. 16. cum aliis concordant. in Mediolanen. jurispatronatus 3. Julii 1684. S. Observarunt coram bon. mem. Pauluccio.

18 Non obstante, quod prætenderetur Joachim non esse de sanguine Fundatoris, sed Patronorum, quia de jure prælatio debita in paritate vocum compræsentato de Sanguine Fundatorum, locum habet etiam in compræsentato de sanguine Patronorum, Lambertin. de jurepatr. d. art. 4. n. 11. & 12. Vivian. eo d. tract. lib. 14. cap. 2. n. 67., Rota post eundem decis. 66. num. 5., Add. ad Pamphil. decis. 244. n. 11. Rota coram Ubold. dec. 339. n. 7.

19 Et hinc nullatenus attendenda erat gratia pro Præsentato cum derogatione medietatis vocum à Sino per Dominicum reportata, quia cum Pontifici non fuerit expressum adesse alium Præsentatum de Sanguine Patronorum, gratia remanet subreptitia, & nulla, quia si Papa scivisset medietatem vocum præsentasse alium de Sanguine, cui debita erat de jure prælatio, utique in illius præjudicium non concessisset gratiam derogationis, ut discussio articulo firmavit Rota in dicta Mediolanen. jurispatronatus 3. Julii 1684. S. Quæ ratio coram bo. me. Pauluccio; Cum præsertim in literis Apostolicis legatur clausula, dummodo alteri non sit jus quæsitum, quæ præservat jus Joachim acquisitum ex præsentatione vigore cujus ipsi debita erat institutio, ut prosequitur mox allegata decisio Mediolanen. jurispatr. d. S. Quæ ratio coram bo. me. Pauluccio.

Nec magis suffragari poterant ultimus, ac penultimus Status, quos prætenditur militare favore Josephi de Comitibus, qui Dominicum præsentavit, quia cum

A a pro-

provisiones præcedentes emanaverint cum derogatione medietatis vocum, semper firmum remanet, quòd altera medietas sit penès Titum Livium, ut etiam hodie ingenuè admittebant informantes pro Dominico; & ideo non destruitur fundamentum mox dictum, quòd in paritate vocum debita esset prælatio Joachim tanquam de Sanguine Patronorum; Et tamen ex alio capite neque attendendus esset d. ultimus status, cum enim ex publicis documentis, & probationibus certis constet Titum Livium habere tres ex quatuor vocibus, ut fuit superius comprobatum, & res sit integra, scilicet ante institutionem Dominici, ultimus status in his terminis non suffragatur, cum petitorium absorbeat quàmcumque possessionem, & veniat instituendus Præsentatus à vero Patrono, non verò à putativo, *Rota coram Priolo decis. 113. n. 35., & 36. coram Emerix jun. decis. 1320. nu. 15. in rec. decis. 64. num. 33. part. 13. & decis. 153. num. 6., & 7. part. 18.* Etiam si status anterior non resultet ex re iudicata, confessione Partis, aut Instrumento publico foundationis, quia sufficit, quòd colligatur ex probationibus certis, æquivalentibus dd. tribus modis, *Rota in Bononien. Parochialis super manutentione 26. Januarii 1682. §. Siquidem coram bo. mem. Ursino, & in Colonien. Beneficii 27. Junii 1696. §. Nec magis coram Illustriss. D. Magna Cancell. Mediol.*
Et ita utraque &c.

ARGUMENTUM.

Præsentatus habens pinguiorem vocem, cæteris paribus de jure est gratificandus, & præferendus in paritate vocum.

SUMMARIUM.

- 1 Præsentatus, ut dicatur habere pinguiorem vocem, quot modis contingere possit?
- 2 Præsentatus ab habente pinguiorem vocem cæteris paribus est gratificandus, & præferendus.
- 3 Præsentatus habens vocem privativam, & cumulativam est præferendus habenti vocem tantum cumulativam.

CASUS IX.

SI sint duo Præsentati, quorum unus habeat pinguiorem vocem, cæteris paribus,

quæro quis eorum sit gratificandus, & præferendus?

1 Pro intelligentia hujus quæstionis dupliciter contingere potest, ut Præsentatus dicatur habere pinguiorem vocem. Primum ex eo, quia sit præsentatus à Patrono ratione foundationis, & constructionis, aut instituto hærede in majori parte hæreditatis Fundatoris, cui sit annexum Juspatronatus, & alius sit præsentatus à Patrono, ratione solius dotationis ex. gr. aut instituto hærede in minori parte. Secundò ex eo, quia competente Jurepatronatus pluribus Patronis uti singulis unus ex eis præsentaverit illum privativè, & alius accumulativè, ita ut ipse habeat unam vocem privativam, & unam accumulativam, Compræsentatus verò habeat unam vocem tantum accumulativam. In utroque casu Præsentatus dicitur habere pinguiorem vocem. Hoc posito,

2 Respondeo ad quæstionem. In primo casu Præsentatus à Patrono instituto hærede in majori parte hæreditatis Fundatoris, cui sit annexum Juspatronatus, vel à Patrono ratione foundationis, & constructionis est gratificandus, & præferendus compræsentato à Patrono instituto hærede in minori parte hæreditatis, vel à Patrono ratione solius dotationis; quia Patronus institutus hæres in majori parte hæreditatis Fundatoris, aut Patronus ratione foundationis, & constructionis dicitur habere pinguiorem vocem, & præsentatus ab habente pinguiorem vocem cæteris paribus, nisi alius præsentatus sit de sanguine Fundatoris, est gratificandus, & præferendus, *Lambertin. de jurepatron. lib. 2. par. 3. q. 15. art. 16. num. 5., Panimoll. decis. 137. num. 51. Rota decis. 875. num. 2. coram Seraphin., & in Lauden. Canonatus 27. Junii 1696. §. Cessare, & §. final. coram bo. me. Emerix, quæ est inter ejus impressas 1361., & 3. Martii 1697. §. Individuitas coram Eminentiss. de la Tremoille.*

3 In secundo verò casu, in quo Præsentatus habeat unam vocem privativam, & aliam accumulativam, est etiam gratificandus, & præferendus præsentato habenti unam vocem tantum accumulativam, etiam si iste, qui habet vocem accumulativam sit consanguineus, aut idoneior